

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2014

Δελτίο Τύπου

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΕΕ ΚΑΙ ΝΕΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΛΟΥΚΕΤΩΝ ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Η πρωτοβουλία της Ε.Σ.Ε.Ε. για την περιοδική καταγραφή τόσο της συγκέντρωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας όσο και των μεταβολών των κλειστών καταστημάτων στις εμπορικές περιοχές των κυριότερων αστικών εμπορικών κέντρων της χώρας, ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2010 και υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εμπορίου και υπηρεσιών για 9^η φορά μέχρι και σήμερα. Το INEMY της ΕΣΕΕ καθιστά έτσι εφικτή τη διαχρονική παρακολούθηση των αλλαγών που λαμβάνουν χώρα στη χωροταξική δομή και τη σύνθεση της εμπορικής δραστηριότητας όλων των συναφών επιχειρηματικών κλάδων. Η σχετική έρευνα αποστέλλεται πάντα στο Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, Εργασίας στους Περιφερειάρχες και Δημάρχους προς ενημέρωσή τους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα διαθέσιμα διαχρονικά δεδομένα της καταγραφής των κλειστών επιχειρήσεων, καθώς το χρονικό διάστημα αναφοράς τους συμπίπτει με την περίοδο που εντείνονται δραματικά οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο κλάδο του Εμπορίου - το 2011 διαπιστώνεται η μεγαλύτερη μείωση στον αριθμό των εμπορικών επιχειρήσεων και επιταχύνεται σημαντικά ο ρυθμός πτώσης της απασχόλησης στον κλάδο. Για το εμπορικό κέντρο της Αθήνας, τον Μάρτιο του 2011 διαπιστώσαμε, σε διάστημα ενός έτους, μία ιδιαίτερα μεγάλη αύξηση στην αναλογία των κλειστών προς τις ανοιχτές επιχειρήσεις (από 17% σε 23,4%). Παρόμοιο άλμα του ποσοστού των λουκέτων καταγράψαμε και στο διάστημα 2011-12 (από 23,4% σε 30). Παρακολουθώντας πλέον την εξέλιξη της αναλογίας των ανενεργών προς τις ενεργές επαγγελματικές στέγες από το 2012 και ύστερα, η διαχρονική μεταβολή φανερώνει μια τάση σταθεροποίησης του ποσοστού των κλειστών στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας σε ένα επίπεδο της τάξεως του 30%, με ένα περιθώριο απόκλισης $\pm 3\%$. Ειδικότερα, το εμπορικό κέντρο της Αθήνας συγκεντρώνει ποσοστό κλειστών της τάξεως του 27%, αλλά ταυτόχρονα διαπιστώνεται μικρή βελτίωση συγκριτικά με τον Μάρτιο, οπότε και το ποσοστό των λουκέτων για το σύνολο του εμπορικού κέντρου ήταν 31,1%. Στον Πειραιά, παρά τα ενθαρρυντικά σημάδια μικρής βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος το 2014, η εικόνα απογοήτευσης είναι πλέον μόνιμη, αφού η αναλογία των κλειστών επιχειρήσεων στις τρεις εμπορικές ζώνες της πόλης κυμαίνεται μεταξύ 31-48% και δυστυχώς συνεχίζει να ενισχύεται. Συνεπώς, τα καταγεγραμμένα διαθέσιμα στοιχεία επιβεβαιώνουν την θέση της ΕΣΕΕ ότι **ο αριθμός των κλειστών επιχειρήσεων στο κέντρο της Αθήνας και του Πειραιά παραμένει ανησυχητικά υψηλός**, καθώς η εμπορική αγορά εξακολουθεί ακόμα να ταλανίζεται από τις δραματικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης.

Καθοριστικοί παράγοντες που συντελούν στη διαιώνιση του φαινομένου των λουκέτων είναι: πρώτον, η σε μεγάλο βαθμό αδυναμία των επιχειρηματιών να αντεπεξέλθουν στα υψηλά λειτουργικά κόστη των επιχειρήσεων και δεύτερον, οι τεράστιες δυσκολίες πληρωμής των υπέρογκων φόρων και εξόφλησης των οφειλών στο δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία που έχουν συσσωρευτεί από τα προηγούμενα χρόνια της κρίσης. Επισημαίνεται εδώ ότι το υψηλό λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων επιβαρύνεται από το ύψος των δαπανών της επαγγελματικής στέγης. Επιπλέον, παρά τη σημαντική πτώση των ενοικίων που καταβάλλονται, οι υπόλοιπες δαπάνες που αφορούν μία επιχείρηση, δεν έχουν ακόμα σταθεροποιηθεί σε ικανοποιητικά επίπεδα που να επιτρέπουν τον ικανό περιορισμό του λειτουργικού της κόστους.

Επίσης, σύμφωνα και με προηγούμενη έρευνα του IN.EM.Y.-E.Σ.Ε.Ε., η συνεχής πτώση των τιμών (αποπληθωρισμός), σε συνδυασμό με την αύξηση των εκπτώτικων περιόδων και τη παρουσία προσφορών διαρκείας στην αγορά, δεν λειτουργεί τελικά ως αγοραστικό κίνητρο για τους καταναλωτές. Αντιθέτως, αναβάλλει την αγοραστική απόφαση, γεγονός που επιφέρει περαιτέρω μείωση του κύκλου εργασιών των εμπορικών επιχειρήσεων και επιτείνει την αδυναμία τους να αντεπεξέλθουν σε τρέχουσες οικονομικές υποχρεώσεις και ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται για μια ακόμα φορά ότι, και με βάση τις επιστημονικές αναλύσεις, η ενδεχόμενη γενικευμένη εφαρμογή της απόφασης για το άνοιγμα όλων των καταστημάτων καθ' όλες τις Κυριακές του χρόνου, θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την πλειοψηφία των εμπορικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας του IN.EM.Y.- E.Σ.Ε.Ε. στις εμπορικές επιχειρήσεις, το άνοιγμα των Κυριακών δεν αυξάνει τον συνολικό τζίρο των καταστημάτων, ενώ αντιθέτως για μεγάλο τμήμα των εμπόρων η «Κυριακή» αποτελεί σημαντική επιβάρυνση (12%) στο ήδη μεγάλο λειτουργικό κόστος της επιχείρησής τους. Όλα τα παραπάνω μας οδηγούν στη δυσάρεστη πρόβλεψη ότι η πιθανή γενικευμένη εφαρμογή του μέτρου «όλων των Κυριακών» θα προκαλέσει ένα νέο **μαζικό κύμα λουκέτων μικρών εμπορικών επιχειρήσεων**, ανατρέποντας τα όποια σημάδια ανάκαμψης στην αγορά λιανικής.

Το INEMY βρίσκεται πλέον σε στάδιο επεξεργασίας της "**οικονομικής χαρτογράφησης**" και περιγραφής της "**εμπορικής χωροταξίας**" αλλά και συγκέντρωσης των καταναλωτών με στόχο την εύρεση των ζωνών και των σημείων ενδιαφέροντος εκείνων που συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα. Με αυτό τον τρόπο, έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα της λειτουργίας των εμπορικών αγορών, εξασφαλίζοντας ένα σοβαρό σχεδιασμό παραγωγικής λειτουργίας για το εμπόριο και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που πλαισιώνουν τα παραδοσιακά εμπορικά κέντρα και εξυπηρετώντας καλύτερα την αύξηση της επισκεψιμότητας σε συγκεκριμένους εμπορικούς δρόμους. Δεν είναι άλλωστε τυχαία η άνοδος της Ερμού στην 29η θέση των ακριβότερων εμπορικών δρόμων του πλανήτη, παρά το γεγονός ότι τα ενοίκια στην Ερμού παρέμειναν από το 2012 σταθερά με μέσο όρο 2.160 ευρώ ανά τετραγωνικό ετησίως. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως ότι τα ενοίκια μειώθηκαν σε πολλές άλλες περιοχές.

Τέλος, τονίζουμε ότι η Ε.Σ.Ε.Ε. θεωρεί ως άμεση προτεραιότητα την προώθηση του προγράμματος των ΑΚΕ, Ανοικτών Κέντρων Εμπορίου σε κάθε ελληνική πόλη και την εφαρμογή θετικών μέτρων προς όφελος των μικρών και μεσαίων **«εντός κρίσης»** επιχειρήσεων που επιβίωσαν με στόχο να ενισχυθεί η δραστηριότητά τους και να αρχίσει να μειώνεται θεαματικά το ποσοστό των κλειστών επιχειρήσεων. Θετικά επίσης αποτιμάται προς αυτήν την κατεύθυνση η νέα ρύθμιση για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων χρεών των επιχειρήσεων προς το Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία σε 100 δόσεις, που θα πρέπει να εφαρμοστεί γρήγορα και αποτελεσματικά, ώστε να δώσει μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία συνέπειας στο μεγάλο τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου που την έχει άμεση ανάγκη.

Ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ, κ. Βασίλης Κορκίδης σχολίασε τα αποτελέσματα της έρευνας:

«...Όπως φαίνεται στις περιοδικές έρευνες, οι πολλαπλές και συνεχείς κεντρικές παρεμβάσεις στην αγορά, όχι μόνο απέτυχαν στο να τονώσουν τον κύκλο εργασιών, αλλά στην πραγματικότητα συνετέλεσαν στη συρρίκνωση του αριθμού και του τζίρου των εμπορικών επιχειρήσεων. Οι **"πιάτσες λουκέτων"** που δημιουργήθηκαν στην κρίση εξακολουθούν να υπάρχουν, αφού μέσα στο 2014, λίγα μαγαζιά έκλεισαν, αλλά και λίγα άνοιξαν. Επιπλέον, η δήθεν "απελευθέρωση" των προσφορών και η διαμόρφωση ενός ανεξέλεγκτου πλαισίου λειτουργίας της αγοράς, σε περίοδο επίμονου αποπληθωρισμού κρίνουμε ότι όχι μόνο θα δυσχεραίνει το ίδιο δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, αλλά θα οδηγήσει σε επιδείνωση της αγοράς.

Ο κώδικας δεοντολογίας και οι κανόνες στην αγορά ανάλογα βέβαια με το σκοπό τους δεν περιορίζουν, αλλά βάζουν μια τάξη στην αυθαιρεσία. Έχει αλήθεια αναρωτηθεί κανείς το λόγο για τον οποίον οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός των μεγάλων εμπορικών κέντρων, πολυχώρων και εκπτώτικων χωριών, υπόκεινται σε πλήθος υποχρεώσεων, περιορισμών και αυστηρών κανόνων λειτουργίας;

Μήπως, λοιπόν, πρέπει να υπάρχει μια ομοιομορφία λειτουργίας σε κάθε εμπορικό χώρο και βεβαίως στις κεντρικές αγορές των πόλεών μας, αντί το άσχημο **"μωσαϊκό"** λειτουργίας που έχουμε δημιουργήσει σε κάθε τοπική αγορά με τις μέχρι σήμερα εκατέρωθεν ενέργειες;

Μήπως η τελευταία Κυριακή του Δεκεμβρίου είναι φέτος πιο παραγωγική για όλη την αγορά και περισσότερο χρήσιμη στους καταναλωτές από αυτή της 14ης Δεκεμβρίου, αλλά και από τις υπόλοιπες επτά θεσμοθετημένες; Οι μικρομεσαίοι έμποροι δεν έχουμε παρωπίδες, ούτε φοβόμαστε τις αλλαγές, όταν πρόκειται για κάτι καλύτερο και για όλους. Ας συνεννοηθούμε...».

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΣΕΕ ΓΙΑ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΑ